

Vaste commissie voor Justitie en Veiligheid
Postbus 20018
2500 EA DEN HAAG

Datum
21 september 2018
Contactpersoon
Olfert Koning
Ons kenmerk
217790/2018
Onderwerp
Schriftelijk overleg ontwerpbesluit Wfz

Bijlage(n)

Doorkiesnummer
06-29020035
Uw kenmerk

Geachte leden van de Vaste commissie voor J&V,

Binnenkort kunt u schriftelijk vragen stellen over het ontwerpbesluit bij de Wet forensische zorg (Kamerstuk 33628-35). GGZ Nederland is voorstander van de komst van de Wet forensische zorg (Wfz). Samen met Wet verplichte ggz en de Wet Zorg en Dwang moet de wet de zorg voor patiënten met een psychische aandoening verbeteren. Bij het ontwerpbesluit bij de Wet forensische hebben wij echter enkele opmerkingen. We hopen dat u deze betreft bij uw reactie.

Zorgen over korte implementatietijd

Vooraf merken we op dat het de bedoeling is dat de Wet forensische zorg per 1 januari 2019 in werking treedt. Dat is al over 3 maanden. De timing van dit ontwerpbesluit bij de Wfz laat zien dat er in bijzonder korte tijd nog veel geregeld moet worden. Onze leden maken zich grote zorgen of ze 1 januari kunnen halen, omdat veel relevante informatie die nodig is voor de voorbereiding nog ontbreekt.

- *Kan de minister of de IGJ in haar toezichts- en handhavingskader expliciet rekening houden met de extreem korte implementatietermijn voor aanbieders en daarover aan de Kamer kan rapporteren?*

Toename administratieve lasten

De Wet forensische zorg zal leiden tot een toename van administratieve lasten. Dit blijkt ook uit de adviezen van de Raad voor Sanctietoepassing en Jeugdbescherming (RSJ) (d.d. 15 februari 2018) en het Adviescollege Toetsing Regeldruk (ATR) (d.d. 22 februari 2018). De ATR heeft gepleit voor een impactanalyse voorafgaand aan invoering van de wet. In deze impactanalyse zou de (extra) regeldruk moeten worden beschreven en berekend. Tot op heden is een dergelijke toets nog niet uitgevoerd.

Zorgaanbieders hebben nu al te maken met hoge administratieve lasten, mede hierom hebben de partijen in het meerjarenakkoord Forensische Zorg 2018-2021 afgesproken de administratieve last met 25% terug te brengen. Het Besluit forensische zorg zou in dit kader opnieuw bekeken moeten worden.

- *Is het mogelijk om, zoals ook het Adviescollege Toetsing en Regeldruk voorstelt, te komen tot een spoedige impactanalyse over de regeldruk?*

Bestuurlijke boete: normen ontbreken

In de Wet forensische zorg krijgt de minister de mogelijkheid om een bestuurlijke boete op te leggen aan zorgaanbieders, als die onverhoopt niet voldoen aan de verplichting tot opname en verlening van forensische zorg (artikel 6.1, lid 4 Wet forensische zorg). In de toelichting op hoofdstuk 6 staat "in dit besluit zijn de normen vastgelegd voor de oplegging van deze boete". Maar in het besluit ontbreken deze normen, slechts het maximum bedrag is genoemd. Gesteld wordt dat het passend is om een boete op te leggen als de betrokkene of maatschappij in gevaar is. Er wordt niet ingegaan op het feit dat denkbaar is dat er zwaarwegende redenen kunnen zijn, die maken dat een zorgaanbieder moet besluiten dat de verplichting tot opname en verlenen van forensische zorg niet nagekomen kan worden.

Daarnaast vraagt GGZ Nederland zich af hoe deze bestuurlijke boete zich verhoudt tot de wijze van inkoop van forensische zorg. Sinds 2018 is er sprake van Europese aanbesteding, waardoor er - anders dan voorheen - geen capaciteitsafspraken worden gemaakt tussen financier en aanbieder. De bepaling rond de bestuurlijke boete lijkt hier niet op aan te sluiten en gaat uit van gereserveerde zorgcapaciteit.

- *Is een bestuurlijke boete nog wel het juiste middel, nu de wijze van inkoop is veranderd?*
- *Indien toch gekozen wordt voor het middel van een bestuurlijke boete, wat zouden de normen zijn voor het opleggen van een bestuurlijke boete en kunnen deze in het Besluit bij de Wet forensische zorg worden opgenomen?*

Verlening forensische zorg zonder indicatiestelling

De Wet forensische zorg geeft het Openbaar Ministerie de mogelijkheid forensische zorg te gelasten, zonder dat er sprake is van een indicatiestelling. Deze bevoegdheid zal, volgens de toelichting, met name worden aangewend ten aanzien van verdachten van relatief lichte delicten of first offenders. Het betreft vormen van ambulante zorg. Voor een zo ingrijpende beslissing van het OM, zonder indicatiestelling, is volgens ons een degelijke onderbouwing nodig. Die ontbreekt in het ontwerpbesluit Wfz.

- *Kan het ministerie van Justitie en Veiligheid onderbouwing geven waarom en wanneer het OM zonder indicatiestelling forensische zorg kan gelasten?*

Uitbreiding grondslag gegevensuitwisseling

Het Besluit bij de Wet forensische zorg geeft kaders voor de informatieuitwisseling tussen partijen die betrokken zijn bij de uitvoering van de forensische zorg. GGZ Nederland vindt het belangrijk dat ook zorgaanbieders vertrouwelijke gegevens over patiënten ontvangen van onder meer het OM en de reclassering. Denk aan gegevens die van belang zijn voor de behandeling van de patiënt en zijn actuele (veiligheids-)situatie, zoals Pro Justitia-rapportages en reclasseringsadviezen. Op dit moment biedt het ontwerpbesluit nog geen

wettelijke grondslag voor gegevensverstrekking door reclassering. Voor het OM voorziet artikel 2.4 een grondslag om gegevens te delen voor tbs-gestelden met dwangverpleging. Wat GGZ Nederland betreft moet deze grondslag worden uitgebreid naar alle patiënten die onder de Wet forensische Zorg komen te vallen. Het merendeel van de patiënten krijgt immers zorg onder andere titels dan tbs met dwangverpleging. En ook voor deze patiënten geldt dat de zorgaanbieder, ten behoeve van de behandeling en de veiligheid, over relevante informatie moet kunnen beschikken.

- *Is het ministerie bereid om mogelijkheden voor gegevensuitwisseling wettelijk te verruimen voor alle patiënten die vallen onder de Wet forensische zorg?*
- *Is het mogelijk dat ook de reclassering de bevoegdheid krijgt om gegevens te verstrekken aan zorgaanbieders?*

Verhouding besluit met AVG

GGZ Nederland vraagt zich af in hoeverre de tekst zoals deze nu voorligt in het Besluit forensische zorg, aansluit op de geldende privacy wet- en regelgeving. In artikel 2.6, lid 1 onder d, van dit Besluit staat dat *de reclasseringsinstelling en de zorgaanbieder gegevens en bescheiden over de forensische patiënten aan een ander kunnen verstrekken met het oog op wetenschappelijk of historisch onderzoek of statistische doeleinden, indien betrokkene niet uitdrukkelijk bezwaar heeft gemaakt tegen de verstrekking van zijn persoonsgegevens.*

Dit botst in onze ogen met de Wet op de geneeskundige behandelingsovereenkomst (Wgbo, artikel 458) en de (Uitvoeringswet) Algemene Verordening Gegevensbescherming (U)AVG. Daarin is toestemming het uitgangspunt. Voor verstrekking zonder toestemming geldt als voorwaarde dat het vragen van toestemming onmogelijk blijkt of een onevenredige inspanning kost. Onze leden kunnen hierdoor nooit aan zowel het Besluit Wfz als de Wgbo en de (U)AVG voldoen. De Autoriteit Persoonsgegevens kan handhavend optreden tegen zorgaanbieders wanneer deze de (U)AVG niet naleeft. Wij hopen dat de Raad van State advies heeft over deze botsing van wet- en regelgeving.

- *Kan de Raad van State advies geven over de botsing tussen opgaven voor zorgaanbieders in de Wgbo en de (U)AVG en het conceptbesluit bij de Wet forensische zorg?*

We hopen dat u bovenstaande punten kunt verwerken in uw analyse van het besluit. Voor vragen of toelichting over deze brief kunt u contact opnemen met Olfert Koning (adviseur public affairs: okoning@ggz nederland.nl / 06-29020035).

Met vriendelijke groet,

Mevrouw drs. V.J.W.C. Esman-Peeters
directeur